

**EESTI HAIGEKASSA TERVISHOIUTEENUSTE LOETELU MUUTMISE ALGATAMISEKS
VAJALIKUD ANDMED**

1. Taotluse algataja	
Organisatsiooni või ühenduse nimi	<i>Eesti Õdede Liit Koduõdede Seltsing</i>
Postiaadress	<i>Koidu 20-34, Tallinn 10136 Rek. 80023096</i>
Telefoni- ja faksinumber	<i>600853</i>
E-posti aadress	<i>ena@ena.ee</i>
Kontaktisiku ees- ja perekonnanimi ning kontaktandmed	<i>Eesti ÕdedeLiit, Koduõdede Seltsingu juht Linda Jürisson lindajurisson@hotmail.com 56256004</i>

2. Teenuse nimetus, kood ja kohaldamise tingimus(ed)	
2.1. Teenuse nimetus	<i>Koduõendusteenus</i>
2.2. Teenuse kood tervishoiuteenuste loetelus (edaspidi loetelu) olemasoleva teenuse korral	<i>3026</i>
2.3. Kohaldamise tingimus(ed)	<i>Sarnaselt teiste Euroopa riikidega on ka Eesti rahvastik kiiresti vananev: üle 65-aastaste osakaal rahvastikus on 2011. aastal 17% (Statistikaameti andmebaas 2011) ning prognooside kohaselt tõuseb see jätkuvalt (2060. a. 30%), olulise tõusudententsiga on vanavanuri (üle 85 aastaste) osakaal rahvastikus. Rahvastiku vananemine hakkab üha enam mõju avaldama ühiskonnale ning esitab uusi väljakutseid tervishoiule ja sotsiaalhoolekandele.</i>
2.4. Ettepaneku eesmärk	☐ Uue tervishoiuteenuse (edaspidi teenuse) lisamine loetellu ¹ ☐ Loetelus olemasoleva teenuse piirhinna muutmise ² ☐ Teenuse kohaldamise tingimuste muutmise ³

¹ Täidetakse kõik taotluse väljad või tuuakse selgitus iga mittetäidetava välja kohta, miks seda ei ole võimalik/vajalik täita.

² Kui teenuse piirhinna muutmise tingib uue meditsiiniseadme, ravimi vm lisamine teenuse kirjeldusse, täidetakse taotluses uue ressursi kohta kõik väljad või tuuakse selgitus iga vastava mittetäidetava välja juurde, miks seda ei ole võimalik/vajalik täita. Kui piirhinna muutmise tingib ressursi maksumuse muutus, täidetakse vähemalt väljad 1- 3 ning 10.1.

	☐ Teenuse nimetuse muutmine ⁴ ☐ Teenuse kustutamine loetelust ⁵ ☐ Teenuse omaosaluse määra muutmine ⁶ ☐ Muu (selgitada) <i>Maapiirkonnas on koduõendusteenuse osutamine mõeldamatu ilma transpordivahendita. Enamasti kasutati transpordivahendina isiklikku sõiduautot, ainult kolmel koduõel oli võimalik kasutada asutuse sõidukit. Suveperioodil liiguti jalgsi ja kasutati ka jalgratsast. Lisaks kütuse kulule nimetasid koduõed veel teisi isikliku sõiduauto kasutamise seotud kulusid (hooldamise ja remondikulud). Samuti nimetati veel mõnes maapiirkonnas halba teede olukorda.</i>
2.5. Peatükk loetelus, kus teenus peaks sisalduma	☐ Üldarstiabi ☐ Ambulatoorne eriarstiabi ☐ Meditsiiniseadmed ja ravimid ☐ Statsionaarne eriarstiabi ☐ Uuringud ja protseduurid ☐ Operatsioonid ☐ Laboriuuringud, lahangud ja kudede transplantaadid ☐ Veretooded ja protseduurid veretoodetega ☐ Hambaravi ☐ Kompleksteenused ☐ Ei oska määrata/ Muu (selgitada)

3. Tõendus põhisisus ja näidustused

3.1. teenuse osutamise meditsiinilised näidustused ja vajadus teenuse osutamiseks;

21.10.2011. aastal viis Koduõdede Seltsinguläbi koduõdedeteabe päeva. Koduõdede Seltsing viis läbi osalenud koduõdede hulgas küsitluse, et kaardistada probleeme ja hetkeolukorda koduõenduses. Küsimustik sisaldas ka tegevusraadiusega ja transpordiga seotud küsimusi. Koduõde teabepäeval osales 57 koduõde, neist 39 koduõde tagastasid täidetud ankeedid. Küsitluse põhjal üheks tõsiseks probleemiks, mida koduõed märkisid, on suured kulutused transpordile.

3.2. teenuse tõendus põhisisus avaldatud kliiniliste uuringute alusel taotletud näidustuste lõikes;

Koduõdede küsitlusest selgus, et linnapiirkonnas on tegevusraadius 5-45 km (aritmeetiline keskmine

³ Täidetakse kõik allpool esitatud väljad või tuuakse selgitus iga vastava mittetäidetava välja kohta, miks seda ei ole võimalik/vajalik täita.

⁴ Täidetakse punktid 1-3 ning esitatakse vaba tekstina põhjendus teenuse nimetuse muutmise vajalikkuse kohta.

⁵ Täidetakse taotluse punktid 1-3 ning esitatakse vaba tekstina põhjendus teenuse kustutamise kohta.

⁶ Täidetakse punktid 1-3, 7, 11 ning esitatakse vaba tekstina põhjendus omaosaluse muutmise kohta.

19 km) ja maapiirkonnas ulatub koduõe tegevuspiirkond 100 kilomeetrini (aritmeetiline keskmine 54km). Ainult linnapiirkonda teenindav koduõde läbis nädalas keskmiselt 52 kilomeetrit, siis maapiirkonda teenindav koduõde läbis keskmiselt 200 kilomeetrit. Kulutused kütusele jäid 18,5- 230 euro vahele. Koduõe koormuse puhul, 10 visiiti nädalas (kuni 40 visiiti kuus) on kulutused kütusele 16- 50 eurot kuus. Koduõe koormuse puhul 11-29 visiiti nädalas (44-126 visiiti kuus) on kulutused kütusele kuni 200 eurot kuus, mis ületab hinnamudelil planeeritud kulutusi transpordile.

<i>Jrk nr.</i>	<i>Uuringu autori(t) nimed</i>	<i>Uuringu kvaliteet⁷</i>	<i>Uuringusse hõlmatud isikute arv ja lühiiseloolumus</i>	<i>Uuritava teenuse kirjeldus</i>	<i>Esman tulemus, mida hinnati</i>	<i>Muu(d) tulemus(e)d, mida mõõdeti/hinnati</i>	<i>Alternatiiv(id) millega võrreldi</i>	<i>Jälgimise periood</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>

3.3. teenuse sisaldumine punktis 3.1 esitatud näidustustel Euroopa riikides aktsepteeritud ravijuhistes;

3.4. teenuse osutamise kogemus maailmapraktikas ja Eestis punktis 3.1 esitatud näidustuste lõikes;

3.5. Meditsiinilise tõendus põhise võrdlus Eestis ja rahvusvaheliselt kasutatavate alternatiivsete tervishoiuteenuste, ravimite jm,

Uuringu nimetus	Teenusest saadav tulemus	Alternatiiv 1 -	Alternatiiv 2 -
1	2	4	5

Uuringu	Teenuse kõrvaltoimed ja	Alternatiiv 1 -	Alternatiiv 2 -

⁷ Märgitakse järgmiselt:

A – tugevalt tõendus põhine (põhineb süstemaatilisel ülevaatel kõigist asjakohastest randomiseeritud kliinilistest uuringutest ja/või metaanalüüsil);

B – tõendus põhine (põhineb vähemalt ühel korralikult disainitud randomiseeritud kliinilisel uuringul),

C – kaheldav või nõrgalt tõendus põhine (juhul, kui pole A ega B, aga tõendus põhine on kirjeldatud kirjanduse põhjal);

D – muu, selgitada.

nimetus	tüsistused		

.

3.6. teenuse seos kehtiva loeteluga, sh uue teenuse asendav ja täiendav mõju kehtivale loetelule;

3.7. teenuse seos erinevate erialade ja teenuse tüüpidega;

4. Teenusest saadav tulemus ja kõrvaltoimed				
4.1.teenuse oodatavad ravitulemused ning nende võrdlus punktis 3.2 esitatud alternatiividega (ravi tulemuslikkuse lühi- ja pikaajaline prognoos):				
P	3.2. tabeli	Teenusest saada	Taotletav	Alternatiiv 1 -
uuringu jrk nr.		tulemus	teenus	Alternatiiv 2 -
1		2	3	4
				5

4.2. teenuse kõrvaltoimed ja tüsistused, nende võrdlus punktis 5.2 esitatud alternatiivide kõrvaltoimetega:

P 3.2. tabeli	Teenuse	Taotletav	Alternatiiv 1 -	Alternatiiv 2 -
uuringu jrk	kõrvaltoimed	teenus		
nr.	ja tüsistused			

4.3. punktis 4.2. ja 3.5 esitatud kõrvaltoimete ja tüsistuste ravi kirjeldus (kasutatavad tervishoiuteenused ja/või ravimid (k.a ambulatoorsed ravimid));

4.4. taotletava teenuse osutamiseks ja patsiendi edasiseks jälgimiseks vajalikud tervishoiuteenused ja ravimid (s.h ambulatoorsed) vm ühe isiku kohta kuni vajaduse lõppemiseni ning võrdlus punktis 3.5 nimetatud alternatiividega kaasnevate teenustega;

4.5. teenuse võimalik väär-, ala- ja liigkasutamine; teenuse optimaalse ja ohutu kasutamise tagamiseks teenusele kohaldamise tingimuste seadmise vajalikkus;

4.6. patsiendi isikupära võimalik mõju ravi tulemustele;

5. Vajadus

5.1. Eestis teenust vajavate patsientide arvu hinnang (ühe aasta kohta 4 aasta lõikes), kellele on realselt võimalik teenust osutada taotletud näidustuste lõikes:

Eakad tarbivad 2-3 korda rohkem tervishoiu- ja hoolekandeteenuseid kui nooremad inimesed. Enamasti on Eesti äärealade valdadesse jäänud elama eakad inimesed, sest nooremad inimesed on kolinud linnadesse või läinud välismaale.

Teenuse näidustus	Patsientide arv aastal t^*	Patsientide arv aastal $t+1$	Patsientide arv aastal $t+2$	Patsientide arv aastal $t+3$
1	2	3	4	5

* t – taotluse menetlemise aastale järgnev aasta;

5.2. teenuse mahu prognoos ühe aasta kohta 4 järgneva aasta kohta näidustuste lõikes:

Probleemiks on kujunenud koduõendusteenuse kättesaadavus maapiirkonnas, mis on oluliselt halvem kui linnades. Paljudes maapiirkondades puudub koduõendusteenus üldse või on piiratud kättesaadavus. Koduõendusteenuse arendamiseks maapiirkondades on vajalik kehtestada kaugusetasu. Praeguses olukorras ei ole teenuseosutajad huvitatud koduõendusteenuse osutamist maapiirkonnas, sest kulutused on oluliselt suuremad kui linnapiirkonnas.

Teenuse näidustus	Teenuse maht aastal t	Teenuse maht aastal $t+1$	Teenuse maht aastal $t+2$	Teenuse maht aastal $t+3$
1	2	3	4	5

6. Taotletava teenuse kirjeldus

6.1. teenuse osutamiseks vajalik koht (palat, protseduuride tuba, operatsioonituba, vm);

6.2. patsiendi ettevalmistamine ja selleks vajalikud toimingud: premedikatsioon, desinfektsioon või muu;

6.3. teenuse osutamise kirjeldus tegevuste lõikes;

7. Nõuded teenuse osutajale

7.1. teenuse osutaja (regionaalhaigla, keskhaigla, üldhaigla, perearst, vm);

7.2. infrastruktuur, tervishoiuteenuse osutaja täiendavate osakondade/teenistuste olemasolu vajadus;

7.3. personali (täiendava) väljaõppe vajadus;

7.4. minimaalsed teenuse osutamise mahud kvaliteetse teenuse osutamise tagamiseks;
7.5. teenuse osutaja valmisoleku võimalik mõju ravi tulemustele.

8. Kulutõhusus
8.1. teenuse hind; hinna põhjendus/selgitused; <i>Koduõendusteenuse tõhusamaks pakkumiseks maapiirkondades oleks vajalik koduõendusteenusele kehtestada kaugustasu</i>
8.2. teenuse osutamisega kaasnevate teenuste ja soodusravimite, mis on nimetatud p 4.4, isiku kohta kuni vajaduse lõppemiseni esitatud kulude võrdlus alternatiivsete teenuste kuludega isiku kohta kuni vajaduse lõppemiseni;
8.3. ajutise töövõimetuse hüvitise kulude muutus ühe raviepisoodi kohta tuginedes tõenduspõhiste uuringutele võrreldes alternatiivsete teenustega;
8.4. patsiendi poolt tehtavad kulutused võrreldes alternatiivsete teenuste korral tehtavate kuludega

9. Omaosalus
9.1. hinnang patsientide valmisolekule tasuda ise teenuse eest osaliselt või täielikult

10. Esitamise kuupäev	30.12.11
11. Esitaja nimi ja allkiri	Eesti Õdede Liit, Koduõdede Seltsingu juht Linda Jürisson

12. Kasutatud kirjandus